

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

22. november 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 22 (Alm. del) af 13. oktober 2017 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for den forventede udvikling i det demografiske træk og den forventede udvikling i det offentlige forbrug frem mod 2025 opgjort ved output-metoden givet, at produktiviteten måtte stige henholdsvis 1 pct. eller 2 pct. om året?

Svar

Væksten i det demografiske træk illustrerer udgiftstrækket på det samlede offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, såfremt den reale forbrugsudgift pr. bruger beregningsteknisk fastholdes uændret.

Det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning og er således ikke møntet på at foretage beregninger af fx det præcise udgiftstræk i enkelte år, og særligt ikke tilbage i tid. Udgifts- og finanspolitikken er således ikke tilrettelagt ud fra en særskilt målsætning om, at udgiftsvæksten hvert år skal være på linje med det beregnede demografiske træk.

I *Opdateret 2025-forløb, august 2017* er det beregnede demografiske træk opgjort til i gennemsnit knap 0,7 pct. om året i 2018-2025.

I Finansministeriets vurderinger fremskrives det reale offentlige forbrug med afsæt i den input-baserede metode. Det skal blandt andet ses i lyset af, at input-metoden er den relevante opgørelse i forbindelse med planlægningen af udgiftspolitikken.

Realvæksten i det offentlige forbrug opgjort ved input-metoden måler, hvor mange flere ressourcer der tilføres den offentlige sektor over tid. Der er således tale om et mål for udviklingen i de tilførte ressourcer til aflønning af offentligt ansatte og det offentliges køb af varer og tjenesteydelser fra den private sektor, når der tages højde for, at lønningerne og priserne løbende stiger.

Regeringen har en målsætning om en basisrealvækst i det offentlige forbrug (målt ved input-metoden) på 0,3 pct. om året. Hertil kan komme udgifter muliggjort af reformer og øgede udgifter til danskernes sikkerhed.

Realvæksten i det offentlige forbrug opgjort ved output-metoden har til hensigt at måle udviklingen i *mængden* af de serviceydelser¹, som den offentlige sektor producerer. Eksempelvis vil en output-baseret opgørelse af væksten på sundhedsområdet være påvirket af, hvor mange operationer der er foretaget. En positiv realvækst målt ved output-metoden vil således være udtryk for, at den reale mængde af ydelser, der kan henføres til det offentlige forbrug, er stigende.

En højere realvækst i det offentlige forbrug ved output-metoden end ved input-metoden kan være udtryk for, at produktionen af offentlige serviceydelser vokser hurtigere end mængden af ressourcer, der indgår i produktionen af ydelserne. Det svarer teoretisk set til en produktivitetsforbedring i den offentlige sektor.

Såfremt det forudsættes, at produktiviteten i *offentlig virksomhed* stiger med fx 1 pct. hhv. 2 pct. om året, vil det umiddelbart indebære, at produktionen af serviceydelser i den offentlige sektor kan øges mere end det reale ressourceforbrug. I dette hypotetiske eksempel vil en årlig basisrealvækst på 0,3 pct. målt ved input-metoden groft skønnet svare til en realvækst på ca. 1¼ pct. hhv. 2¼ pct. målt ved output-metoden. Med en produktivitetsvækst i den offentlige sektor vil det således være muligt at øge serviceproduktionen i den offentlige sektor uden at øge tilførslen af ressourcer. Teoretisk set kan man således forestille sig, at de offentlige udgifter holdes uændret (svarende til nulvækst ved input-metoden) samtidig med, at man ser en stigning i produktionen af serviceydelser i den offentlige sektor (svarende til positiv vækst ved output-metoden).

I praksis skal man være varsom med at tolke på opgørelsen af det offentlige forbrug baseret på den output-baserede metode. Output-metoden er således stadig under udvikling, idet mængdeindikatorerne som ligger til grund for opgørelsen endnu ikke er fuldt dækkende, og at kvalitetsændringer i det producerede output endnu ikke er afspejlet i mængdeindikatorerne.

Tilsvarende skal man være varsom med at drage konklusioner omkring produktivitetsudvikling mv. i den offentlige sektor på baggrund af en sammenligning af udgiftsvæksten i de to opgørelser, idet især kortsigtede udsving kan afspejle tilfældige ændringer i fx kapacitetsudnyttelse, tekniske forhold mv.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

¹ Fx operationer på hospitalerne, antal undervisningstimer og daginstitutionspladser.